

Gedrags- en anti- pestprotocol

Rehobothschool

1.1 Uitgangspunten

In de missie van de school staan de basiswaarden liefde, respect, veiligheid, aandacht en samenwerken centraal. Met het invoeren van een actief waarden en normenbeleid vanuit onze Christelijke identiteit, het structureel aandacht schenken binnen de lessen aan sociaal emotionele ontwikkeling en door het consequent hanteren van school- en klassenregels proberen we het gedrag van onze leerlingen positief te beïnvloeden, wat bijdraagt onze missie t.a.v. positief pedagogisch klimaat.

Op de Rehoboth stimuleren we het persoonlijk leiderschap en een goede samenwerking om synergie te verkrijgen. We streven er naar dat iedereen tot leren komt. Samen ben je verantwoordelijk voor de groep en het groepsklimaat, daarom:

- Heeft iedere groep een eigen mission statement opgesteld, waar iedereen zich aan conformeert.
- Is er respect voor elkaar en voor de leerkracht.
- Worden problemen open en eerlijk besproken.
- Werken leerlingen op verschillende manieren samen.
- Zijn er afspraken gemaakt over gedragingen en het nemen van beslissingen.

1.2 Start van het schooljaar

Bij de start van het schooljaar wordt er gewerkt aan groepsvorming. Dit gebeurt in vier stappen, die er op gericht zijn dat: ieder kind erbij wil horen, invloed wil uitoefenen en behoefte heeft aan persoonlijk contact.

Om die groepsvorming te stimuleren start elk schooljaar met het werken aan het plan van 'forming, storming, norming, performing.'

1. Forming: kennismaking, situatie verkennen: wie is wie? Wat en hoe?
2. Storming: zoeken naar invloed; ontstaan van machtsverhoudingen.
3. Norming: ontstaan van informele groepsregels: wat mag en wat moet?
4. Performing: productieve periode.

Binnen elke groep verloopt dit proces verschillend. De leerkracht zorgt voor een veilig klimaat, op basis van vertrouwen en betrokkenheid.

Dit doet de leerkracht door:

- Vertrouwen te geven.
- Een positieve houding uit te stralen, veel complimenten te geven.
- Hoge verwachtingen te hebben van de kinderen.
- Elk kind persoonlijk te begroeten bij binnenkomst en bij het naar huis gaan.
- Modelgedrag te vertonen.
- Consequent en voorspelbaar leerkrachtgedrag te tonen.
- Plezier en welbevinden een belangrijke plaats te geven in de groep.
- Elk kind te zien en feedback te geven.
- Kinderen te laten samenwerken, evalueren en reflecteren.

- Kinderen leiderschapsrollen te laten kiezen, waarin ze talenten kunnen laten zien.

1.3 The leader in me

Op onze school werken we het met het pedagogisch concept "The leader in me". De pedagogische leerlijn "The leader in me" is gebaseerd op het gedachtengoed van Stephen Covey: De 7 gewoonten van effectief leiderschap. Deze lijn ontwikkelt persoonlijk leiderschap bij kinderen. Het gaat hierbij om leidinggeven aan jezelf, inzicht in jezelf en je relatie met de ander en zicht krijgen op je eigen aandeel en je verantwoordelijkheid in allerlei (sociale) situatie

Leerkrachten en leerlingen handelen vanuit eigenaarschap voelen zich verantwoordelijk en gedragen zich daar naar.

Op deze manier wordt een bijdrage geleverd aan een positief schoolklimaat. Daarbij kunnen leerlingen ook leiderschapsrollen inzetten om goed gedrag te bevorderen. Pro- actief en positief gedrag wordt ontwikkeld, gestimuleerd en beloond.

1.4 De zeven gewoonten

Begin met jezelf

Gewoonte 1: Wees pro-actief: jij bent de baas over je eigen leven!

Gewoonte 2: Begin met het einde voor ogen: maak een plan!

Gewoonte 3: Belangrijke zaken eerst: eerst werken, dan spelen!

Speel/werk dan goed met anderen

Gewoonte 4: Denk win-win: iedereen heeft talenten!

Gewoonte 5: Eerst begrijpen, dan begrepen worden: luister voordat je praat!

Gewoonte 6: Synergie: Samen is beter!

Gewoonte 7: Houd de zaag scherp: Als ik goed voor mezelf zorg, ben ik tot veel in staat!

1.5- instrument Zien

Om het sociaal-emotioneel functioneren van leerlingen in kaart te brengen gebruiken we het instrument "Zien".

"Zien" stelt concrete doelen op, geeft handelingssuggesties weer en verwijst naar veel sova-methoden en -materialen. Dit door observaties goed te analyseren.

Daarbij maken we ook gebruik van de methode: 'Kinderen en hun sociale talenten' en zetten zo nodig Taakspel in.

1.6 Begripsomschrijvingen

Pesten

Om een veilig klimaat te kunnen scheppen waarbinnen pesten als ongewenst gedrag wordt ervaren en in het geheel niet wordt geaccepteerd, heeft de school een inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken. In dit gedragsprotocol pestpreventie wordt beschreven hoe we als school, met inachtneming van bovenstaande schoolregels, omgaan met pestgedrag. Dit pestprotocol geldt voor leerkrachten, ouders en leerlingen

1.6.1 Plagen

Iemand op het schoolplein een stevige duw geven kan plagen zijn, maar het kan net zo goed gaan om echt pestgedrag. We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag een uitnodigend karakter heeft om iets terug te geven vanuit een onschuldige sfeer. Het gaat dan om een prikkelend spelletje, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren. Er is sprake van een pedagogische waarde: door elkaar eens uit te dagen leren kinderen heel goed om met allerlei conflicten om te gaan. Dat is een vaardigheid die ze later in hun leven van pas komt bij conflicthantering, waar iedereen in zijn leven mee te maken krijgt.

1.6.2 Pesten

Het specifieke van pesten is gelegen in het bedreigende en vooral systematische karakter. We spreken van pestgedrag als het daarnaast ook nog regelmatig gebeurt, waardoor de veiligheid van de omgeving van een kind of volwassene wordt aangetast. De inzet van het pestgedrag is altijd macht door intimidatie. Bij dit echte pestgedrag zien we ook altijd de onderstaande rolverdeling terug bij een aantal betrokkenen: de pester, de gepeste en de meelopers.

A. Schoolniveau

B. Groepsniveau

C. Individueel niveau:

- **Mission statement**
- **Schoolregels**
- **Stappenplan**
- **Stop hou op
werkwijze**

A. School niveau

1. The leader in me

School regels en pestprotocol

In de school is de boom van de zeven gewoonten zichtbaar. In de onderbouw zijn dat de gewoonten van de Happy Kids.

In de school hanteren wij drie duidelijke regels die het pedagogische klimaat en eigenaarschap bevorderen. Iedereen past deze regels toe en kan de ander daarop wijzen. Elke groep maakt een mission statement waarin groepsafspraken zijn vastgelegd. Van alle kinderen wordt verwacht dat zij zich houden aan de afspraken. Daaraan kunnen ook groepsdoelen gekoppeld worden.

Op onze school hanteren we een anti- pestprotocol (zie bijlage 2) en anti- pest stappenplan (bijlage 3) zodat iedereen weet hoe er in geval van pesten gehandeld moet worden.

Over

Stappenplannen Pesten en agressief gedrag.

Dit gedragsprotocol moet een stap zijn naar een nog beter en veiliger klimaat op onze school. Een stappenplan kan hierbij helpen: het geeft aan hoe te handelen bij ongewenst en agressief gedrag.

In deze definitie van ongewenst c.q. agressief gedrag, zoals genoemd in de inleiding, staat het woord *moedwillig* centraal. Voorbeelden van dit gedrag zijn: herhaaldelijk niet reageren op correcties van de leerkracht bij niet luisteren, een grote mond tegen de leerkracht of agressief gedrag tegen leerkracht/medeleerlingen.

Bij bewust dreigen, slaan of schoppen naar de leerkracht of hulpouders, of wanneer een leerling regelmatig andere leerlingen bedreigt en/of pest treedt direct stap drie in werking.

De leerkracht hanteert een "registratieformulier voor ongewenst gedrag" (zie bijlage 7).

Dit gebruiken we alleen bij uitzonderlijk gedrag.

Hieronder volgt een uitwerking van het stappenplan dat elke leerkracht dient te volgen bij ongewenst gedrag van een leerling.

Stap 1

De leerkracht wijst het kind op op neemt pedagogische maatregelen om het gedrag van de leerlingen zodanig te corrigeren dat de leerling, binnen afzienbare tijd, weer kan deelnemen aan de groepsactiviteiten. De pedagogische maatregelen vinden plaats in de groep, in het groepslokaal of in de nabijheid van het groepslokaal. De volgorde van handelingen is per bouw verschillend:

Onderbouw:

- Waarschuwen en het gewenste gedrag aangeven.
- Denkstoel in de klas. Na de denkstoel een gesprekje met het kind.
- Kind op de gang met de deur open, met zicht op het kind.
- Kind naar collega brengen. Leerkracht zorgt zelf voor een werkje.

Bovenbouw

- Waarschuwen en het gewenste gedrag aangeven.
- Andere positionering binnen de klas.
- Afkoelen op de gang met deur open, met zicht op het kind. Max. 10 minuten.

Voor alle bouwen geldt dat kinderen tijdens de pauze ondergebracht worden in een ruimte bij de teamkamer, zodat er ook toezicht is. Bovendien wordt een probleem met een kind in

alle bouwen te allen tijde afgesloten met een gesprek.

Stap 2

Deze stap geldt voor alle bouwen.

- Wanneer maatregelen volgens het afgesproken stappenplan binnen de groep niet toereikend is, wordt de leerling buiten de groep naar de afkoelplek gebracht, of naar iemand die vrij is om toezicht te houden. De leerkrachten spreken onderling af bij wie een kind wordt ondergebracht als er een time-out gegeven wordt. De time-out kan voor een afgesproken korte tijd gelden, maar ook als strafmaatregel voor langere tijd. Als een gebeurtenis plaats vindt op het plein, neemt de pleinwacht zelf maatregelen. Wel wordt de leerkracht geïnformeerd zodat aantekeningen gemaakt kunnen worden in het logboek.
- Als verwacht wordt dat de leerling zich fysiek of verbaal zal verzetten, dan afspraken maken dat iemand de leerling zal brengen en halen na een afgesproken tijd. Evt. een briefje meegeven hoe lang de leerling moet blijven.
- Als een leerling naar een andere leerkracht wordt gebracht (met werk en voor een afgesproken tijd) bemoeit die leerkracht zich niet met het conflict. Het kind zit daar ter afkoeling. De leerkracht communiceert zakelijk en het kind voert het opgedragen werk uit. Bespreek met deze leerkracht de afkoelingstijd.
- De leerkrachten van de bovenbouw voeren na schooltijd een gesprek met het kind, waarbij het kind maximaal 15 minuten nablijft.
- Als het gedrag in een korte tijd drie keer voorkomt dan stelt de leerkracht de ouders schriftelijk op de hoogte van de getroffen maatregel. Bij een schriftelijke mededeling de ouders vragen de brief ondertekend weer mee terug te geven. Zie bijlage 6 voor een voorbeeld hiervan.
- Te allen tijde moet het conflict met de leerling worden opgelost door de leerkracht die het conflict heeft met de leerling.

Stap 3

Het gedrag van de leerling blijft storend en mogelijk bedreigend voor medeleerlingen en leraren. De leerling wordt nu onder de hoede van de directie geplaatst. De ouders worden zo spoedig mogelijk op school uitgenodigd om:

- a) het gedrag van de leerling te bespreken
- b) hen te wijzen op hun verantwoordelijkheid als opvoeder
- c) gezamenlijk te zoeken naar een pedagogische oplossing.

Na een gesprek met ouder(s) en leerling, gaat de leerling terug naar de klas. Overigens kan stap 3 enkele keren plaatsvinden voordat stap 4 in werking treedt. Een gesprek met ouders wordt altijd vastgelegd.

Bij regelmatig optredend probleemgedrag en als bovenstaande punten niet werken dan moet de leerling aangemeld worden bij de intern begeleider en besproken worden. Er zal dan door de leerkracht i.o.m. de intern begeleider een individueel handelingsplan worden opgesteld waarin een specifieke aanpak voor deze leerling op papier wordt beschreven. Dit stappenplan moet ook met de ouders besproken worden.

Stap 4

Wanneer een leerling zoveel problemen veroorzaakt dat hij niet in de klas kan blijven dan kan besloten worden deze leerling in een andere groep onder te brengen.

In het uiterste geval kan door de directie besloten worden tot schorsing van de leerling voor de rest van de dag of voor langere tijd. Dit gebeurt in overleg met de algemeen

directeur.

Stap 5

Indien besloten wordt tot verwijdering van de leerling van de school, gaat de directie op zoek naar een andere school voor de betreffende leerling. Zodra die gevonden is, verwijdt de school de leerling volgens de regels die zijn opgesteld door het bestuur. Deze procedure staat beschreven in het directieadvies van de Toverbel (Toelating en verwijderingsbeleid).

Intentieverklaring en Stop- Hou op werkwijze

Inleiding

Zie ook de bijlagen voor de intentieverklaring en de Stop werkwijze

In de intentieverklaring staat dat de school pesten niet zal tolereren en zich zal inzetten om pesten te voorkomen door het anti-pestprotocol te hanteren. De intentieverklaring wordt door de directie, een leerkracht uit de personeelsgeleding van de MR en een ouder uit de oudergeleding van de MR ondertekend. De school neemt de intentieverklaring op in het schoolplan en in de schoolgids, zodat alle ouders hiervan kunnen kennisnemen. Deze intentieverklaring is als bijlage bijgevoegd.

We hanteren de Stop – Hou op werkwijze.

De Stop- Hou op werkwijze

Als iemand door de stop heen gaat, is de reactie hierop het volgen van de onderstaande procedure:

1. De benadeelde of een ander kind dat het heeft zien gebeuren, meldt zich bij de leerkracht met de klacht.
2. De leerkracht laat het kind dat door de stop heen ging, bij zich komen.
3. De leerkracht geeft de kinderen de opdracht om hun probleem uit te praten en het positieve resultaat te melden. Ze hoeven niet te zeggen hoe ze het opgelost hebben of wat het probleem was.
4. De kinderen komen melden dat het probleem is opgelost of dat ze er niet uit komen. Als ze beiden tevreden zijn over de oplossing, kunnen ze weer gaan spelen. Is het niet gelukt om tot een oplossing te komen dan treedt punt 5 in werking.
5. Als de kinderen er niet uitkomen, vraagt de leerkracht aan beide kinderen om de beurt: "Wanneer is voor jou het probleem opgelost?" Als er een duidelijke benadeelde is, dan deze vraag eerst aan hem/haar stellen. In dit stadium niet vragen naar wat er is gebeurd. Door de kinderen de vraag zelf te laten beantwoorden is het probleem vaak opgelost.
6. Is het probleem niet opgelost en willen de kinderen toch precies vertellen wat er is gebeurd, dan is de kans groot dat de onderlinge strubbelingen al langer ondergronds aan de gang zijn. Maak dan een afspraak voor een uitvoerig gesprek. Kijk of dit eerst individueel moet of meteen met het tweetal. Richt je in een gesprek, na alle moeilijkheden te hebben aangehoord op hoe nu verder. Door de kinderen de vraag zelf te laten beantwoorden is het probleem vaak opgelost.
7. Een kind kan om diverse redenen blokkeren:
 - Het verwacht dat de ander zich toch niet aan de afspraken houdt. De leerkracht kan dan proberen uit te vinden, waarom dat kind dat verwacht.

- Het heeft een zwak zelfbeeld, blijft te veel in het gevoelsgebied hangen of heeft nog niet genoeg sociale vaardigheden in huis om problemen uit te praten. Maak in dit geval duidelijke afspraken, waarin beloning en sancties kunnen worden opgenomen.
- Het kind heeft in het verleden geleerd dat boos zijn extra aandacht geeft en/of dat het met boos blijven vaak zijn zin krijgt. Als leerkracht kun je aangeven dat je best wilt helpen het probleem op te lossen, maar dat dat nu niet lukt omdat hij hier niet voor open staat. Laat het kind in dit geval nog even bij je in de klas om te "helpen"; het andere kind kun je naar huis sturen. Soms komt een kind dan ineens los. Je hebt dan een aanknopingspunt en kunt aangeven dat je het probleem nu niet meer kunt oplossen, omdat het andere kind al weg is, maar ook kun je duidelijk maken dat boos blijven in deze situatie niets oplevert.

Het antipestprotocol is als bijlage 3 toegevoegd.

8. Afhankelijk van de situatie, bij de betrokken kinderen een week lang dagelijks op een handig moment vragen of het goed gaat onderling.

B. Groepsniveau

Op groepsniveau gaat elke leerkracht de volgende dingen doen:

1. Het bespreken van de schoolregels evt. aangevuld met afspraken die de kinderen met hun leerkracht maken en die alleen gelden voor hun eigen groep.
2. Het bespreken van het stappenplan. De kinderen weten dan wat er gebeurt als ze de regels van gewenst gedrag overtreden.
3. De Stop-Hou op werkwijze bespreken en oefenen.

Tevens kan per groep een klassencontract gemaakt en ondertekend worden. Hierin zijn de afspraken opgenomen die de groep met elkaar heeft gemaakt om een veilig klimaat in de klas te waarborgen. Het contract wordt goed zichtbaar opgehangen in de klas en een kopie wordt bewaard in de klassenmap.

c. Individueel niveau

Alle leerkrachten dienen onderstaande punten in acht te nemen in het geval van ongewenst gedrag.

- Observeer als groepsleerkracht objectief het ongewenste gedrag.
 - Hoe lang, hoe vaak, tijdstip van de dag.
 - Tegen wie richt zich de agressie? Bijvoorbeeld de eigen leerkracht, de leraaronderstener, onderwijsassistent, vervanger, andere leerlingen etc.
 - Uitingsvormen en agressie
- Praat met het kind als je frustratie bespeurt, wacht niet op escalatie.
- Zorg zo veel mogelijk voor permanent toezicht bij een eventuele time-out.
- Hanteer een zakelijke benadering: scheid gedrag en persoon. Blijf neutraal en ga geen discussies aan.
- Benoem gevoelens en gedrag (bijv. "Ik zie dat je boos bent, maar wat je doet kan niet").
- Benadruk goed gedrag meteen (bijv. "Je kwam meteen, toen ik je riep"). Probeer kinderen positief te benaderen.

Bij regelmatig optredend probleemgedrag en als bovenstaande punten niet werken dan moet de leerling aangemeld worden bij de intern begeleider en besproken worden. Er zal dan door de leerkracht i.o.m. de intern begeleider een individueel handelingsplan worden

opgesteld waarin een specifieke aanpak voor deze leerling op papier wordt beschreven. Dit stappenplan moet ook met de ouders besproken worden.

Bijlagen:

1. De schoolregels
2. De tien gouden regels
3. Anti- pest stappenplan
4. De intentieverklaring
5. De stop-hou op werkwijze
6. Het ouderbriefje
7. Het registratieformulier voor 1-2 en 3-8

Bijlage 1.

De drie kapstokregels: Onderbouw

1. Voor de omgang met elkaar (**Voor groot en klein zullen we aardig zijn**)
 - ❖ We luisteren naar **alle** juffen en meesters.
 - ❖ We steken onze vinger op als we iets willen vragen of zeggen.
(Regel: Als ik in de kring iets wil weten, dan moet ik mijn vinger opsteken)
 - ❖ Als de leerkracht praat zijn we stil.
 - ❖ We zitten recht op onze stoel.
 - ❖ We praten netjes.
 - ❖ We helpen elkaar.
(Samen spelen en samen delen)
 - ❖ Ruzie lossen we op met praten, als dat niet helpt roepen we de juf.
(Als iemand zegt Stop, dan houd je op!)
(Niet schoppen of slaan maar naar juf gaan)
 - ❖ We laten elkaar uitpraten en luisteren naar elkaar.
(Er is er maar 1 die praat zodat alles beter gaat.)

2. Omgang met materialen (**We zullen goed voor de spullen zorgen zodat ze weer te gebruiken zijn morgen**)
 - ❖ We gaan zuinig om met schoolmateriaal.
 - ❖ We ruimen onze spullen op de afgesproken manier op.
 - ❖ We spelen met speelgoed/materiaal op de manier waarvoor het bedoeld is.
(Nu laten we merken dat we rustig kunnen werken)

3. Bewegen binnen en buiten de school (**De school is van binnen een wandelgebied en buiten hoeft dat lekker niet.**)
 - ❖ Bij binnenkomst gaan we meteen zitten.
 - ❖ Als de leerkracht de deur sluit is het stil.
 - ❖ Er mag 1 leerling tegelijk naar de wc, groep 1-3 maakt gebruik van een omdraaikaart o.i.d. Houdt de toiletten netjes. Tijdens een uitleg of een kring gaan we niet naar de wc.
 - ❖ Het is rustig op de gang tijdens de lessen.
(Ik pak mijn jas en tas en kom rustig terug naar de klas)
 - ❖ We lopen in de gang.
 - ❖ In de rij lopen we twee aan twee.
 - ❖ Als we iets vinden op de gang wat er niet hoort ruimen we dit op.
 - ❖ We lopen alleen door de klas als dat nodig is.

Schoolbreed:

- ❖ Alle leerlingen komen op tijd op school.
- ❖ Kom de school rustig binnen.
- ❖ We gaan met respect met elkaar om.
- ❖ We laten elkaar uitpraten.
- ❖ We helpen elkaar.
- ❖ We maken in de groep gebruik van elkaars sterke kanten en ondersteunen elkaar.

Regels voor leerkrachten:

- ❖ We geven in alle situaties het goede voorbeeld.
- ❖ We streven naar een stapsgewijze uitleg.
- ❖ Leerkrachten storen hun collega's niet onnodig.
- ❖ Ouders krijgen tijdig en regelmatig informatie over hun kind.
- ❖ We houden de groepsmap en huiswerkljst goed bij en vullen deze duidelijk in.
- ❖ Leerkrachten halen hun groep op tijd van het schoolplein.
- ❖ Alle leerkrachten letten op alle leerlingen.
- ❖ Iedere groep heeft een klassendienst voor huishoudelijke taken.
- ❖ Een vorm van dagritme kaarten wordt gebruikt in elke groep.
- ❖ We streven ernaar dat de leerkracht het kind opzoekt.

De drie kapstokregels: Bovenbouw

1. Voor de omgang met elkaar: **Wij hebben respect voor elkaar.**

- ❖ We luisteren naar **alle** juffen en meesters.
- ❖ We steken onze vinger op als we iets willen vragen of zeggen.
- ❖ Als de leerkracht praat zijn we stil.
- ❖ We zitten recht op onze stoel.
- ❖ We gebruiken correcte en beleefde taal.
- ❖ We helpen elkaar en hebben respect voor elkaar.
- ❖ Ruzie lossen we op met praten, als dat niet helpt roepen we de juf.
- ❖ We laten elkaar uitpraten en luisteren naar elkaar.
- ❖ Bij hulp wordt ondersteuning gegeven, geen antwoorden.

2. Omgang met materialen: **We gaan zuinig om met schoolmateriaal.**

- ❖ We gaan zuinig om met schoolmateriaal.
- ❖ We ruimen onze spullen op de afgesproken manier op.
- ❖ We werken met materiaal op de manier waarvoor het bedoeld is.

3. Bewegen binnen en buiten de school: **We lopen in de gang.**

- ❖ We lopen in de gang.
- ❖ Bij binnenkomst gaan we meteen zitten.
- ❖ Als de leerkracht de deur sluit is het stil.
- ❖ We houden de toiletten netjes. Tijdens een uitleg gaan we niet naar de wc. Er mag 1 leerling tegelijk naar de wc.
- ❖ Het is rustig op de gang tijdens de lessen.
- ❖ Als we iets vinden op de gang wat er niet hoort ruimen we dit op.
- ❖ We lopen alleen door de klas als dat nodig is.

Schoolbreed:

- ❖ Alle leerlingen komen op tijd op school.
- ❖ We komen de school rustig binnen.
- ❖ We gaan met respect met elkaar om.
- ❖ We laten elkaar uitpraten.
- ❖ We helpen elkaar.
- ❖ We maken in de groep gebruik van elkaars sterke kanten en ondersteunen elkaar.

Regels voor leerkrachten:

- ❖ We geven in alle situaties het goede voorbeeld.
- ❖ We streven naar een stapsgewijze uitleg.
- ❖ Leerkrachten storen hun collega's niet onnodig.
- ❖ Ouders krijgen tijdig en regelmatig informatie over hun kind.
- ❖ We houden de groepsmap/zorgmap en huiswerklijst goed bij en vullen deze duidelijk in.
- ❖ Leerkrachten halen hun groep op tijd van het schoolplein.
- ❖ Alle leerkrachten letten op alle leerlingen.
- ❖ Iedere groep heeft een klassendienst voor huishoudelijke taken.
- ❖ Een vorm van dagritmekaarten wordt gebruikt in elke groep.
- ❖ We streven ernaar dat de leerkracht het kind opzoekt.

Tien gouden regels

1.		Wees vriendelijk naar elkaar.
2.		Laat anderen meespelen, zodat niemand zich buitengesloten hoeft te voelen.
3.		Als je iets dwars zit, praat hierover met degene om wie het gaat. Zo kan hij/zij zijn/haar eigen verhaal vertellen.
4.		We accepteren iedereen zoals hij/zij eruit ziet; anders zijn is leuk.
5.		Als iemand een foutje maakt: geeft niet, we maken allemaal fouten. Help elkaar hierbij.
6.		Wees zuinig op de spullen van elkaar.
7.		Bij een ruzie probeer je er eerst samen uit te komen, als dat niet lukt vraag je hulp van de leerkracht.
8.		Laat iedereen in zijn waarde.
9.		Help mee de sfeer zo op school te krijgen dat iedereen zich veilig voelt.
10.		Als je ziet dat een kind gepest wordt, dan vertel je dat aan de leerkracht. Dat is dan geen klikken.

Bijlage 3

Anti-pest stappenplan

1. **Pestgedrag wordt gesignaleerd en vervolgens gemeld bij de Leerkracht. Deze hoort aan en wint informatie in. Er zijn twee mogelijkheden:**
 - a. Er is geen sprake van pestgedrag. Het probleem wordt afgehandeld door de leerkracht.
 - b. Er is sprake van pestgedrag. Er wordt digitaal/schriftelijk verslag gemaakt. De leerkracht wint informatie in.
2. **Gesprek tussen pester en gepeste. De problemen worden besproken en er worden afspraken gemaakt.**
3. **Gesprek met leerkracht, pester(s) en gepeste(n). De problemen worden besproken en er worden afspraken gemaakt. Hiervan wordt verslag gemaakt. De ouders van het gepeste kind en de pester worden op de hoogte gebracht van het gesprek en de gemaakte afspraken.**
4. **Gedurende 2 weken is er aan het eind van de week weer een gesprek. Hierin wordt besproken of de gemaakte afspraken nagekomen worden. Ook hiervan wordt verslag gemaakt. Als blijkt dat er geen wezenlijke verbeteringen zijn**

aan het eind van tweede week, wordt het pestgedrag bekend gemaakt bij alle geledingen (team, vertrouwenspersoon, betrokken ouders).

5. Het probleem wordt afgesloten of er komt een volgend gesprek met alle betrokkenen. Van dit gesprek wordt verslag gemaakt en eventuele consequenties worden doorgenomen.
6. Als het pestprobleem uiteindelijk niet opgelost wordt, zal aan de ouders van de pester in het uiterste geval advies gegeven worden om een andere school te zoeken.
7. De contactpersoon van de klachtencommissie fungeert als Vertrouwenspersoon voor kinderen die gepest worden, ook ouders kunnen hiervan gebruik maken.

Stop pesten!

Bijlage 4

Intentieverklaring pestprotocol

Zoals we in onze visie op onderwijs in ons schoolplan aangeven, vinden we het belangrijk om op school een pedagogisch klimaat te scheppen waarin kinderen en waarin teamleden, ouders en kinderen respectvol met elkaar omgaan en zich veilig en geaccepteerd voelen. Deze intentieverklaring tegen het pesten probeert door samenwerking het probleem aan te pakken. De ouders, het personeel en de directie van de Rehobothschool verklaren het volgende:

Pesten is een probleem en pestgedrag is schadelijk. Dit moet door alle betrokkenen worden aangepakt om het probleem op te lossen.

De ondertekenaars van deze intentieverklaring verplichten zich tot het hulp bieden aan een ieder die dit nodig heeft.

Deze intentieverklaring wordt elk jaar geëvalueerd en zonodig bijgesteld.

Datum:

Getekend namens:

Ouders

Personeel

Directie

Naam

Naam

Naam

Bijlage 5

Stop- Hou op werkwijze

Als iemand door de stop heen gaat, is de reactie hierop het volgen van de onderstaande procedure:

1. De benadeelde of een ander kind dat het heeft zien gebeuren, meldt zich bij de leerkracht met de klacht.
2. De leerkracht laat het kind dat door de stop heen ging, bij zich komen.
3. De leerkracht geeft de kinderen de opdracht om hun probleem uit te praten en het positieve resultaat te melden. Ze hoeven niet te zeggen hoe ze het opgelost hebben of wat het probleem was.
4. De kinderen komen melden dat het probleem is opgelost of dat ze er niet uit komen. Als ze beiden tevreden zijn over de oplossing, kunnen ze weer gaan spelen. Is het niet gelukt om tot een oplossing te komen dan treedt punt 5 in werking.
5. Als de kinderen er niet uitkomen, vraagt de leerkracht aan beide kinderen om de beurt: "Wanneer is voor jou het probleem opgelost?" Als er een duidelijke benadeelde is, dan deze vraag eerst aan hem/haar stellen. In dit stadium niet vragen naar wat er is gebeurd. Door de kinderen de vraag zelf te laten beantwoorden is het probleem vaak opgelost.
6. Is het probleem niet opgelost en willen de kinderen toch precies vertellen wat er is gebeurd, dan is de kans groot dat de onderlinge strubbelingen al langer ondergronds aan de gang zijn. Maak dan een afspraak voor een uitvoerig gesprek. Kijk of dit eerst individueel moet of meteen met het tweetal. Richt je in een gesprek, na alle moeilijkheden te hebben aangehoord op hoe nu verder. Door de kinderen de vraag zelf te laten beantwoorden is het probleem vaak opgelost.
7. Een kind kan om diverse redenen blokkeren:
 - Het verwacht dat de ander zich toch niet aan de afspraken houdt. De leerkracht kan dan proberen uit te vinden, waarom dat kind dat verwacht.
 - Het heeft een zwak zelfbeeld, blijft te veel in het gevoelsgebied hangen of heeft nog niet genoeg sociale vaardigheden in huis heeft om problemen uit te praten. Maak in dit geval duidelijke afspraken, waarin beloning en sancties kunnen worden opgenomen.
 - Het kind heeft in het verleden geleerd dat boos zijn extra aandacht geeft en/of dat het

met boos blijven vaak zijn zin krijgt. Als leerkracht kun je aangeven dat je best wilt helpen het probleem op te lossen, maar dat dat nu niet lukt omdat hij hier niet voor open staat. Laat het kind in dit geval nog even bij je in de klas om te "helpen"; het andere kind kun je naar huis sturen. Soms komt een kind dan ineens los. Je hebt dan een aanknopingspunt en kunt aangeven dat je het probleem nu niet meer kunt oplossen, omdat het andere kind al weg is, maar ook kun je duidelijk maken dat boos blijven in deze situatie niets oplevert.

Het antipestprotocol is als bijlage 3 toegevoegd.

8. Afhankelijk van de situatie, bij de betrokken kinderen een week lang dagelijks op een handig moment vragen of het goed gaat onderling.

Bijlage 6

Datum-----

Geachte ouders,

Hierbij deel ik u mee dat ----- vandaag door mij uit de groep is gestuurd.

Aangezien dit reeds enkele malen is voorgekomen, wil ik u door middel van dit briefje op de hoogte stellen.

Ik zal binnenkort contact met u opnemen om een afspraak te maken om het gedrag te bespreken.

Ik verzoek u dit briefje te voorzien van uw handtekening en met uw kind mee terug naar school te geven.

Met vriendelijke groet,

Leerkracht groep ----

Directie:

Bijlage 7

